

САВЕЗ СИНДИКАТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ПРОГРАМ РАДА

САВЕЗА СИНДИКАТА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЗА ПЕРИОД ЈУЛИ 2017 – ЈУЛИ 2021.ГОДИНЕ

Теслић, 2017. година

ПРОГРАМ РАДА

Савеза синдиката Републике Српске за период 2017- 2021. година

Активности Савеза синдиката Републике Српске за наредни четворогодишњи период, планиране су у складу са актуелном ситуацијом, основним циљевима и правцима дјеловања Синдиката који су битна за заштиту и унапређење основних радничких права, а то су:

- 1. Закључивање колективних уговора;**
- 2. Законодавне активности;**
- 3. Очување радних мјеста и стварање услова за веће запошљавање;**
- 4. Очување и побољшање економско-социјалног положаја радника;**
- 5. Примјена, а не промјена прописа;**
- 6. Социјални дијалог;**
- 7. Јачање капацитета и услова рада Синдиката;**
- 8. Синдикална сарадња, оспособљавање и информисање;**

Савез синдиката Републике Српске у наредном четворогодишњем периоду, поред наведених активности, бавиће се актуелном проблематиком везаном за реализацију Програма економских реформи Владе Републике Српске, Програма рада Владе Републике Српске, Програма рада Народне скупштине Републике Српске, Програма рада Министарства рада и борачко – инвалидске заштите Републике Српске као и других министарстава, те јачањем властитих капацитета кроз синдикално образовање и информисање.

1. Закључивање колективних уговора

У Републици Српској од 01.07.2016.године, не постоје Општи колективни уговор и посебни колективни уговори за привредне дјелатности, који треба да садрже основна радничка права, чиме су радници у Републици Српској доведени у најнезавиднији положај од самог њеног оснивања.

Из тог разлога, окосница рада и дјеловања Савеза синдиката Републике Српске ће бити закључивање колективних уговора на свим нивоима.

Општи колективни уговор ће бити најзначајнији и приоритетан задатак Савеза синдиката Републике Српске као и свих гранских синдиката, јер у недостатку колективних уговора, послодавци ће самостално, кроз правилник о раду регулисати права и обавезе радника што није добро и у супротности је са Законом.

Синдикат се мора изборити за колективне уговоре, јер је то основни алат радника и синдиката којим се регулишу и штите права радника.

Без колективних уговора синдикат ће бити потпуно маргинализован, што је и основни циљ послодаваца, а при томе, права радника и њихова реализација ће се наћи у рукама послодаваца, пројектован кроз Закон о раду.

Зато наглашавамо, задатак број један је закључивање колективних уговора и то Општег колективног уговора и гранских колективних уговора који нису закључени.

Циљ Савеза синдиката Републике Српске је достојанствен рад, који радницима обезбјеђује сигурно и здраво радно мјесто, услове рада и плату од које радник и његова породица могу пристојно да живе.

Из тог разлога и у наредном периоду, јаче него раније, Савез синдиката Републике Српске и грански синдикати ће се свим средствима борити за радничка права.

2. Законодавна активност

Очување и заштита права радника биће стална обавеза Синдиката код доношења закона које Влада Републике Српске, односно Народна скупштина Републике Српске планира донијети у наредном периоду.

Савез синдиката Републике Српске захтијеваће измјене и допуне **Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености** којим би се повећала дужина трајања и висина накнаде за вријеме незапослености.

Поново ћемо тражити да се у скупштинску процедуру упути **Закон о забрани злостављања на радном мјесту**, чије непостојање радници све више осјећају на својим леђима, а који је 2013. године био упућен у скупштинску процедуру, прошао јавну расправу, након чега је био повучен.

Савез синдиката Републике Српске ће инсистирати на доношењу **Закона о обавези Републике Српске да уплати доприносе свим радницима** којима то послодавци нису уплатили, без обзира на структуру власништва капитала, јер власт сноси одговорност за непрвођење властитих закона.

Доношење **Закона о здравственој заштити** и **Закона о здравственом осигурању Републике Српске** биће један од приоритетних задатака Савеза синдиката Републике Српске.

У новом **Кривичном законнику Републике Српске** тражили смо да се број неисплаћених плата, у смислу постојања кривичног дјела, смањи са пет на три, те да се послодавац не може ослободити кривичне одговорности уколико није имао обезбијеђена средства за исплату плата и уплату доприноса. Такође смо тражили да се злостављање третира као кривично дјело. Надамо се да ће наши захтјеви бити уважени и да ће овај Закон коначно заживјети у пракси, у смислу процесуирања послодаваца који радницима неисплаћују плате и неуплаћују доприносе.

Закон о пензијско инвалидском осигурању биће неопходно што прије мијењати и на томе ћемо инсистирати у овој години. Измјенама и допунама овог Закона мора се регулисати да сваки радник којем је радни однос престао због стицања права на пензију, може то право и да оствари, без обзира да ли је послодавац уплатио доприносе. Услов за остваривање права на пензију мора да буде радни стаж радника и он не смије да сноси посљедице разних малверзација неодговорних послодаваца и недјелотворних контролних органа.

За очекивати је да ће велика пажња бити посвећена провођењу Стратегије запошљавања РС за период 2016-2020 године и акционих планова у шта је Савез синдиката Републике Српске већ укључен.

Савез синдиката Републике Српске активно ће се укључити и у све активности око сузбијања неформалне економије, како би се смањио енормно висок број радника који раде „на црно“.

3. Очување радних мјеста и стварање услова за веће запошљавање

Очување плаћених радних мјеста и стварање услова за веће запошљавање стални су задаци гранских синдиката и Савеза синдиката Републике Српске и у овом периоду. Висока стопа незапослености и армија од преко 125 000 незапослених податак је који мора подстакнути све одговорне у Републици Српској да кроз доношења реалних планова и програма запошљавања траже најбоља рјешења за овај горући проблем у Републици Српској.

Међутим, нећемо прихватити да флексибилност радног мјеста, уговори о раду на одређено вријеме и јефтина радна снага буду основне одреднице за ново запошљавање како се то планира.

Такође је забрињавајући тренд одласка све већег броја радника, посебно млађих, на рад у иностранство и том проблему ћемо се посебно посветити и захтјевати од надлежних органа да предузму све активности у циљу задржавања истих како не би постали земља стараца.

4. Очување и побољшање економско – социјалног положаја радника

Један од приоритетних задатака Синдиката на свим нивоима организовања биће побољшање животног стандарда радника – чланова синдиката и обезбјеђење њихове социјалне сигурности. То ће бити задатак Синдиката и у овој години, будући да смо свједоци пада животног стандарда и раста цијена, првенствено основних животних намирница, уз истовремено незаконито смањење или неисплату плата од стране значајног броја послодаваца. Синдикат ће инсистирати на предузимању мјера и активности у циљу растерећења привреде у корист повећања плата радника и бољег пословног амбијента.

Савез синдиката Републике Српске ће стално пратити и захтијевати правилност и законитост обрачуна плата и других личних примања и преко Службе за бесплатну правну помоћ реаговати на адекватан начин како би радник – члан синдиката био сигуран да ће његова права бити испоштована.

Међутим, да би уопште одговорили овом задатку, синдикат се мора изборити за правно прецизирање плате, односно њених саставних елемената који су у Закону о раду дати само начелно. Основни проблем ће бити у регулисању дијела плате за радни учинак. То је једна нова категорија која није била саставни дио плате према ранијим прописима, нити постоје примјери из праксе у земљама у окружењу који би нам могли послужити у изради властитих правила. То до сада нисмо успјели договорити.

Од Владе Републике Српске ћемо захтијевати да у потпуности преузме обавезу збрињавања радника који су у процесу приватизације и стечаја предузећа остали без посла, те да им кроз Социјални програм омогући уплату доприноса за ПИО, односно повеже стаж. На ово право и даље чека велики број радника.

Исто тако, тражићемо предузимање одговарајућих мјера и доношење закона којима би се онемогућила злоупотреба послодаваца у смислу да дуговања према радницима и Фондовима остављају у предузећу које доведу до стечаја, а истовремено из тог предузећа имовину пренесу у друга новооснована предузећа. Ово је честа појава у пракси и по правилу ту највише трпи радник и његова потраживања, те ће Синдикат због тога тражити да се законом онемогући оваква пракса. Одређена законска рјешења су већ трасирана кроз стратегију борбе против сиве економије у чијој изради су учествовали представници Савеза синдиката Републике Српске.

5. Примјена, а не промјена прописа

Свједоци смо чињенице да Влада Републике Српске готово сваког дана предлаже нове Законе, без било какве контроле и анализе примјене Закона. Владавина права у свим областима, а посебно у области тржишта рада је значајан темељ без којег нема напретка друштва нити квалитетне заштите радничких и синдикалних права. Да су ова права угрожена и на свакодневном испиту говори све већи број радника који се обраћају Савезу синдиката Републике Српске за заштиту права.

У том смислу, а ради ефикаснијег рада Инспектората РС и других контролних органа потребно је измијенити законску регулативу којом ће се створити услови да контрола инспектора буде ефикасна, што значи превентивна за добре послодавце, а репресивна према послодавцима који не примјењују прописе из радно-правне области.

6. Социјални дијалог

За рјешавање питања из радно – правног, економског и сваког другог положаја радника, Савез синдиката Републике Српске ће као и до сада користити социјални дијалог као један ефикасан демократски механизам. Захваљујући Савезу синдиката РС, социјални дијалог у Републици Српској се развијао и све до уназад двије године постигнути су значајни резултати у областима битним за раднике и послодавце.

За Синдикат је веома важно да Економско – социјални савјет буде истинско мјесто договарања и тијело чије ће се препоруке и закључци истински уважавати, те да ће се социјални дијалог у наредном периоду унаприједити.

Велике активности предстоје Савезу синдиката Републике Српске на спречавању урушавања социјалног дијалога прво путем измјена и допуна одређених прописа, а друго и кроз праксу.

Кроз Закон о раду започета је нова пракса у раду трипартитних тијела у Републици Српској, на начин да се као начин одлучивања искључи консензус као једино демократско начело у социјалном дијалогу познато у Европи и свијету. Директивама европске уније прокломовано усаглашавање ставова социјалних партнера и њихово одлучивање путем консензуса. Уосталом и Устав Босне и Херцеговине садржан у Дејтонском споразуму у који се власти у Републици Српској закључу регулише консензус као основни облик одлучивања и рада, те такав вид одлучивања морамо вратити у социјални дијалог.

Синдикат ће у наредном периоду такође појачати свој утицај кроз рад и других трипартитних тијела, комисија и одбора и енергично заступати интересе радника кроз приједлоге и иницијативе у вези свих питања која се тичу радника.

У овом мандатном периоду потребно је да сви заједнички радимо на побољшању социјалног дијалога с циљем боље и ефикасније сарадње са социјалним партнерима.

7. Јачање капацитета и услова рада Синдиката

У циљу што боље заштите права и интереса свог чланства Савез синдиката Републике Српске ће наставити са унапређењем и јачањем кадровске политике на нивоу Савеза и гранских синдиката.

Посебан задатак органа Савеза и гранских синдиката мора бити омасовљење организације, јачање јединства и солидарности, што све заједно даје снагу Синдикату. Веома битна је и одговарајућа материјална основа, односно сигурна финансирања свих активности синдиката, те с тим у вези потребно је појачати контролу прикупљања синдикалне чланарине, посебно из разлога што има појава да поједини послодавци обустављају чланарину, али је не уплаћују синдикату него остављају са својим рачунима.

Поред омасовљења организације, велика пажња ће бити посвећена задржавању постојећег броја чланова и њихово охрабривање да не подлијежу притисцима послодаваца и исчлане се из синдиката, што се нажалост дешавало у претходном периоду.

Наиме, у посљедње вријеме послодавци врше све врсте притисака на наше чланове у циљу њиховог иступања из синдиката или учлањења у други синдикат. Циљ послодаваца је јасан, што мање синдиката то више јача њихова моћ усмјерена на ускраћивање права радницима.

Исто тако сваки синдикални активиста и изабрани представник радника на било којем нивоу не смије својим радњама и поступцима утицати да се број радника смањује.

Да би ојачали своје капацитете поред активности на омасовљавању и задржавању чланства, што директно утиче на финансијско јачање наших капацитета, неопходно је изналазити и друге облике финансирања о чему ће органи Савеза синдиката Републике Српске изнаћи статутарне и законске могућности за провођење тих активности.

У наредном периоду потребно је континуирано радити на стабилизацији и унапређењу односа унутар синдиката с циљем очувања радних мјеста запослених у Савезу синдиката Републике Српске.

8. Синдикална сарадња, оспособљавање и информисање

Синдикална сарадња, оспособљавање и информисања чланства и активиста синдиката представља једну од веома важних активности синдиката, те ће се и у наредном периоду наставити са едукацијом кроз семинаре, синдикалне школе и друге видове сарадње, оспособљавања и информисања.

У ту сврху, Савез синдиката Републике Српске ће заједно са друга два социјална партнера учествовати у реализацији пројекта под називом „Подршка социјалним партнерима у социјалном дијалогу“, те реализовати пројекат са Solidarity centrom. Кроз ове пројекте извршиће се обуке новоизабраних предсједника синдикалних организација у цијелој Републици Српској по питањима битним за рад, дјеловање и јачање синдиката.

Савез синдиката Републике Српске ће аплицирати на пројекте обуке коју буде организовала Међународне конфедерација синдиката и друге асоцијације, а за које се процијени да могу бити од користи за чланове синдиката, односно синдикалне активисте.

Посебно синдикалне активисте и чланство ћемо упознати са свим новим прописима из области рада, колективним уговорима и начином заштите прописаних права.

Када је у питању информисање чланства, од изузетне је важности за успјешан рад и дјеловање синдиката, да синдикална јавност буде правовремено и на адекватан начин информисана о свим акцијама и активностима које се воде почевши од синдикалне организације, гранских синдиката па до Савеза синдиката Републике Српске и његових органа.

Синдикат ће наставити са досадашњим начином информисања путем писаних материјала, званичне WEB станице Савеза и средстава јавног информисања, како би радничка синдикална јавност била што боље упозната са свим активностима.

Овдје је битно, а то се показало као један од бољег начина информисања путем синдикалног листа „Ријеч синдиката,“ који смо почели издавати у 2014. години и свакако ћемо наставити и у наредном периоду, а у зависности од материјалне и кадровске могућности, настојаћемо да овај лист издајемо бар кватрално.

Такође, најмање два пута годишње и то у периоду март-април и периоду септембар-октобар, организоваћемо састанке са предсједницима синдикалних организација по регијама. На састанцима ће предсједник Савеза синдиката Републике Српске, генерални секретар и предсједници гранских синдиката информисати чланство о активностима које воде Савез синдиката Републике Српске и грански синдикати, а предсједници синдикалних организација ће информисати о стању на терену и проблемима са којима се сусрећу.

* * *

Све активности планиране овим Програмом рада Савеза синдиката Републике Српске реализоваће се кроз рад органа Савеза, Генералног вијећа и Предсједништва. Генерално вијеће, као највиши орган, ће у складу са статутарним овлаштењима доносити коначне одлуке значајне за реализацију програмских задатака.

Предсједништво Савеза синдиката Републике Српске ће креирати и усмјеравати реализацију предвиђених активности и предлагати начине и средства дјеловања а своје сједнице ће одржати по потреби.

Остали органи ће радити према својим програмима.

Активности Савеза синдиката Републике Српске, зависиће и од активности које буду проводили и грански синдикати, на основу њихових програма рада.

БРОЈ:11-1103/17

ДАТУМ: 04.07.2017.године

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ

Тане Пеулић с.р.

